

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายแพทย์วิเชียร จุฬาสรีกุล
อายุรแพทย์เฉพาะสาขาโรคไตประจำ
โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี
ฉรีราชา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัลภา คุณทรงเกียรติ
คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
3. นางสาวณัฏฐรัตน์ บาลจ่าย
วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานคร
และวชิรพยาบาล

ภาคนวค ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

1. เพศ () ชาย () หญิง อายุ.....ปี
2. สถานภาพสมรส () โสด () คู่
() หย่า/แยก () หม้าย
3. ระดับการศึกษา () ไม่ได้เรียน () ประถมศึกษา
() มัธยมศึกษา () ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
4. ศาสนา () พุทธ () คริสต์
() อิสลาม () อื่น ๆ ระบุ.....
5. อาชีพปัจจุบัน () ไม่ได้ประกอบอาชีพ () เกษตรกรรม
() ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
() รับจ้างทั่วไป () อื่น ๆ ระบุ.....
6. รายได้เฉลี่ย/เดือน.....บาท
7. ความเพียงพอของรายได้ () เพียงพอ () ไม่เพียงพอ
8. สิทธิการรักษาพยาบาล () เบิกราชการ () ประกันสังคม/ประกันสุขภาพ
() เสียค่ารักษาพยาบาลเอง () อื่น ๆ ระบุ.....
9. ระยะเวลาการฟอกเลือด.....
10. ระยะเวลาในการเดินทางไป-กลับเพื่อมาฟอกเลือด.....

ส่วนที่ 2 แบบวัดความผาสุกทางจิตวิญญาณของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

คำชี้แจง แบบวัดนี้ประกอบไปด้วยข้อความที่ถามเกี่ยวกับความเชื่อ/ทัศนคติ/ความคิดของท่านในด้านความผาสุกทางจิตวิญญาณของท่าน ซึ่งข้อความต่อไปนี้ตรงกับ ความเชื่อ/ทัศนคติ/ความคิดของท่านเพียงใด โดยเลือกคำตอบและทำเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องว่าง มีเกณฑ์ในการเลือกตอบดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	ท่านมีความเชื่อ/ทัศนคติ/ความคิดเช่นนี้เกือบตลอดเวลา
เห็นด้วยมาก	หมายถึง	ท่านมีความเชื่อ/ทัศนคติ/ความคิดเช่นนี้บ่อยครั้ง
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	ท่านมีความเชื่อ/ทัศนคติ/ความคิดเช่นนี้เป็นบางครั้ง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ท่านมีความเชื่อ/ทัศนคติ/ความคิดเช่นนี้เพียงเล็กน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ท่านไม่มีความเชื่อ/ทัศนคติ/ความคิดเช่นนี้เลย

ข้อความ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด
1. ฉันสามารถเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของฉันได้					
2. ฉันสามารถยอมรับการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นกับฉันได้					
3. ฉันคิดว่าฉันมีความเข้าใจในความไม่แน่นอนของชีวิตมากขึ้น					
4. ฉันรู้สึกพึงพอใจกับชีวิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าฉันจะเจ็บป่วย					
5. ฉันเชื่อว่าชีวิตของฉันมีคุณค่าสามารถทำความดีกับผู้อื่นและสังคมได้					

ข้อความ	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย มาก ที่สุด
6. ฉันรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ใช้ความสามารถของ ฉัน					
7. ฉันรู้ว่าสิ่งใดเหมาะสมกับชีวิตของฉันใน สภาพปัจจุบัน					
8. ฉันคิดก่อนตัดสินใจทำอะไร ๆ เสมอ					
9. ฉันรู้ว่าอะไรคือความหมายในชีวิตของฉัน					
10. ฉันมีเป้าหมายในชีวิตของฉัน					
11. ฉันคิดว่าฉันสามารถให้อภัยกับคนอื่นได้					
12. ฉันคิดว่าฉันยอมรับต่อความเชื่อ ทศนคติ/ ความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างจากฉันได้					
13. ฉันสามารถรับและให้ความรักแก่ผู้อื่นได้					
14. ฉันคิดว่าฉันมีกำลังใจมากขึ้นที่มีบุคคลอื่น (สมาชิกในครอบครัว/ญาติพี่น้อง/เพื่อน/ บุคลากรทางการแพทย์) ดูแลฉันอย่างใกล้ชิด					
15. ฉันเชื่อว่าบุคคลอื่น (สมาชิกในครอบครัว/ ญาติพี่น้อง/เพื่อน/) สามารถช่วยเหลือฉันได้					
16. ฉันดำเนินชีวิตไปตามความเชื่อของฉันเสมอ					
17. ฉันเชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตของฉันยังมีสิ่ง ที่ดี ๆ อยู่					

ข้อความ	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย มาก ที่สุด
18. ฉันคิดว่าในชีวิตฉันยังมีความหวัง					
19. ฉันเชื่อว่าชีวิตของฉันยังคงดำเนินต่อไปอย่าง มีความหมาย					
20. ฉันเชื่อว่าการสวดมนต์/ การอธิษฐาน/ การ ละหมาดมีส่วนทำให้ชีวิตฉันดีขึ้น					
21. ฉันเชื่อว่าการทำความดีจะช่วยทำให้ฉันรู้สึก มีคุณค่า					
22. ฉันคิดว่าฉันมีความศรัทธาในศาสนาหรือสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์มากขึ้น					
23. การยึดมั่นปฏิบัติตามความเชื่อทางศาสนา เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของฉัน					
24. ฉันสามารถพูดคุยเรื่องของความตายและ ชีวิตหลังความตายกับคนอื่นได้อย่างเป็นเรื่อง ธรรมดา					
25. ฉันเชื่อว่าสิ่งที่ฉันศรัทธา/ยึดเหนี่ยวจะช่วย ทำให้เกิดสิ่งดีงามในชีวิตของฉัน					

ส่วนแนวคำถามที่ใช้หลังจากเสร็จสิ้นโปรแกรมทันที ได้แก่

1. หลังจากที่ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 6 ครั้งนั้น ท่านได้รับรู้ถึงอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างไร
2. ท่านได้เข้าใจและมองถึงความเป็นตัวของตัวเองอย่างไรบ้าง
3. การทำงานศิลปะร่วมกับการสนทนาในช่วงเวลาที่ผ่านมามีผลทำให้ท่านเข้าใจตัวเองอย่างไร มากน้อยแค่ไหน

4. ท่านคิดว่าท่านได้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมตลอดทุกกิจกรรมที่ผ่านมา

ส่วนแนวคำถามที่ใช้ในระยะติดตามผล ได้แก่

1. สิ่งที่ได้เกิดขึ้นหลังจากทำกิจกรรม ท่านได้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองอย่างไร

2. ชีวิตที่ผ่านมาภายใน 6 เดือนนี้เป็นอย่างไรบ้าง

3. ท่านสามารถให้คะแนนความสุขของท่านได้เท่าไร จาก 0-10

4. ท่านคิดว่าความสำคัญในชีวิตของท่านในปัจจุบันคืออะไร นำสิ่งที่ผู้เข้าร่วมวิจัย

ถ่ายทอดในช่วงที่ทำกิจกรรมด้วยกันมาประกอบการสนทนา

5. ท่านคิดว่าความหวังในชีวิตของท่านคืออะไร

6. ท่านคิดว่าเป้าหมายในชีวิตของท่านเป็นอย่างไร

โปรแกรมการบำบัดทางการพยาบาลด้วยศิลปะต่อความผาสุกทางจิตวิญญาณในผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังที่เข้ารับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

โปรแกรมการบำบัดทางการพยาบาลด้วยศิลปะนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการดูแลมนุษย์ของวัตสัน และปัจจัยการดูแล 10 ประการในการทำโปรแกรม การนำศิลปะมาใช้เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงความผาสุกทางจิตวิญญาณของผู้เข้าร่วมการวิจัย ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำโปรแกรม ไม่มีการวิเคราะห์ผลงานทางศิลปะแต่อย่างใด

การบำบัดครั้งที่ 1: การเปิดใจ

หลักการสำคัญ การเรียนรู้อันดีจะเกิดภายใต้สัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้ให้การบำบัดและผู้รับการบำบัด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการวิจัย
2. สร้างบรรยากาศของสิ่งแวดล้อมที่อบอุ่น

อุปกรณ์ที่ใช้

กระดาษโปสเตอร์แข็งสีต่าง ๆ, กระดาษวาดเขียน, กรรไกร, กาว, สีไม้, สีเทียน, สีน้ำ, พู่กันขนาดต่าง ๆ, เลื่อมลูกปัด, น้ำยาแอลกอฮอล์, เกลีสป่น

การดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทาย แนะนำตัว สนทนาเรื่องทั่ว ๆ ไปก่อน สนทนาศึกษาประวัติ ภูมิหลัง ความเชื่อทัศนคติของผู้เข้าร่วมวิจัย สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระยะเวลาในการทำวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับและขออนุญาตผู้เข้าร่วมวิจัยในการจดบันทึกข้อมูลและการถ่ายภาพวิดีโอทุกครั้งที่ทำกิจกรรม

2. แนะนำวัสดุ คุณลักษณะต่างๆของวัสดุที่นำมา เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมวิจัยได้สัมผัสหรือเล่นกับวัสดุอย่างอิสระ อาจจะละเลงสี หรือวาดรูปอิสระ

3. ทำการติดตามนัดหมายการทำกิจกรรมตลอดการเข้าร่วมโปรแกรมและให้ผู้เข้าร่วมวิจัยนำกลับมาและคิดด้วยทุกครั้ง

การบำบัดครั้งที่ 2 : การเชื่อมโยง

หลักการสำคัญ การพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ความไวต่อความรู้สึกของตนเองและของผู้อื่น นำไปสู่การเข้าใจตนเอง และผู้อื่น

วัตถุประสงค์

เพื่อเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงภายในเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

อุปกรณ์ที่ใช้

กระดาษวาดเขียน, สีไม้, สีเมจิก, สีเทียน, สีน้ำ, พู่กันขนาดต่าง ๆ, ดินสอ

การดำเนินกิจกรรม

อธิบายชี้แจงรายละเอียดการทำกิจกรรมโดยผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมวิจัยสลับกันวาดรูป ผู้วิจัยจะเป็นผู้เริ่มก่อน ลงมือวาดภาพที่มีองค์ประกอบไม่ซับซ้อน แล้วให้อีกฝ่ายวาดภาพนั้นซ้ำและวาดเพิ่มเติมองค์ประกอบให้ซับซ้อนมากขึ้น ๆ ต่อไปอีก อาจใช้อุปกรณ์อื่นแต่งเติมได้ เช่น การระบายสี ทำทั้งหมด 8 รอบ โดยแต่ละฝ่ายจะได้วาดคนละ 4 รอบ การวาดจะสิ้นสุดที่ผู้เข้าร่วมวิจัยสังเกตพฤติกรรม ท่าทาง การแสดงความรู้สึกของผู้เข้าร่วมวิจัยขณะทำกิจกรรมร่วมกันและบันทึกข้อมูล

ประเด็นในการสนทนา

1. ความคิด เหตุผลของผู้เข้าร่วมวิจัยในการต่อเติมภาพเป็นอย่างไร
2. ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะที่ทำกิจกรรมเป็นอย่างไร
3. ภาพที่ต่อเติมร่วมกัน อารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีความเชื่อมโยงหรือสอดคล้องกับชีวิต

ของตนเองอย่างไร

4. สรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมในครั้งนี้

การบำบัดครั้งที่ 3: การตอบสนอง

หลักการสำคัญ การส่งเสริมและการยอมรับการแสดงออกของความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบ ผ่านการใช้สีน้ำ และการสังเกตการตอบสนอง ช่วยให้ผู้ป่วยตระหนักรู้ในตนเองมากขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อตระหนักรู้ในแบบแผนการตอบสนองของตนเอง

อุปกรณ์ที่ใช้

กระดาษวาดเขียน, สีน้ำแม่สี, พู่กันขนาดต่าง ๆ, แก้วน้ำ, จานผสมสี, แผ่นซีดีทำนอง

เพลงผ่อนคลาย

การดำเนินกิจกรรม

อธิบายชี้แจงรายละเอียดการทำกิจกรรม เริ่มเปิดเพลงบรรเลงผ่อนคลายร่วมกับการให้ทำกิจกรรมการระบายภาพสีน้ำ โดยเตรียมกระดาษวาดเขียนแผ่นใหญ่ 1 แผ่น เตรียมแม่สีน้ำ 3 สี คือ สีแดง สีน้ำเงิน สีเหลืองผสมน้ำให้เจือจาง ให้ระบายสีสลับพู่กันระบาย โดยแบ่งเป็น 3 ช่อง ๆ ละสี พร้อมกับฟังเพลง สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้น อารมณ์ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เข้าร่วมวิจัยในขณะทำกิจกรรม และบันทึกข้อมูล

ข้อเสนอแนะ - ไม่จำเป็นต้องแบ่งส่วนกระดาษให้เท่ากัน สำหรับสี่แต่ละสี

- สามารถระบายสีทับซ้อนได้เมื่อสีเคมีแห้งแล้ว
- ไม่จำกัดทิศทางการระบายสี ไม่ให้ลากยาวหรือระบายเป็นจุด

ประเด็นในการสนทนา

1. ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกทัศนคติที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำกิจกรรมเป็นอย่างไร
2. ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะทำกิจกรรม วิธีการแก้ปัญหาหรือเผชิญกับปัญหานั้น ๆ ของผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นอย่างไร เชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เข้าร่วมวิจัย

3. สรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมและนัดหมายผู้เข้าร่วมวิจัยในครั้งต่อไป และชี้แจงการเตรียมอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป เช่น ภาพถ่ายของคน/สิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง

การบำบัดครั้งที่ 4: การชื่นชม

หลักการสำคัญ ทบทวนสิ่งที่ดีในตนเอง ความหมายในชีวิตของตนเองสิ่งที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ หรือคุณค่าที่ยึดมั่น

วัตถุประสงค์

เพื่อเปิดโอกาสได้ชื่นชมและเรียนรู้ประสบการณ์ที่มีความหมายในชีวิต

อุปกรณ์ที่ใช้

กระดาษเทา-ขาวหรือกระดาษการ์ด, กระดาษโปสเตอร์สี, หนังสือนิยายสาร, ผงกากเพชร, เลื่อมลูกปัด, สีเทียน, สีไม้, กรรไกร, กาว

การดำเนินกิจกรรม

1. อธิบายชี้แจงรายละเอียด วัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม ประเมินสภาพผู้เข้าร่วมวิจัยก่อนทำกิจกรรม ชวนให้ผู้เข้าร่วมวิจัยรู้จักกับวัสดุหรือสิ่งที่นำมา และเริ่มกิจกรรมโดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยนั่งในท่าที่สบาย หลังตาสงบนิ่ง ผู้วิจัยชักชวนให้ผู้เข้าร่วมวิจัยนึกทบทวนประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตโดยเฉพาะประสบการณ์ที่มีความหมาย (10 นาที)

คำพูดที่ใช้ในการภาวนา ไคร่ครวญ “ก่อนจะเริ่มทำกิจกรรม ขอให้คุณ.....นั่งให้สบาย ปลดปล่อยตามสบาย หลังตาสงบนิ่ง หายใจเข้า-ออกลึก ๆ 2 ครั้งสำรวจความคิด ความรู้สึกของตนเองตอนนี้ ตลอดวันเวลาที่ผ่านมามีเวลานี้ ในอดีต หรือในปัจจุบัน มีสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายในชีวิตคุณ คุณ.....ต้องเผชิญกับสถานการณ์อะไรบ้าง เคยมีประสบการณ์ที่น่าชื่นชม มีความสุข หรือไม่ ลองมอง.....ย้อนกลับไปถึงวันที่ผ่านมามันมีความสุข หรือความทุกข์ มีเสียงหัวเราะหรือ.....มีน้ำตา.....มีไหมสักเหตุการณ์หนึ่งหรือประสบการณ์หนึ่ง.....ที่มันมีความหมายกับตัวคุณมากที่สุด และจำได้.....ไม่เคยลืมเลย ลอง

ใคร่ครวญดู.....ลองอยู่กับภาพ ๆ นั้น ความรู้สึกตรงนั้นสักครูหนึ่ง.....แล้วค่อย ๆ ลืมตาขึ้นช้า ๆ เราอยากให้คุณนึกถึงภาพ ๆ นั้นแล้วลองถ่ายทอดออกมาเป็นภาพปะติดปะต่อบนกระดาษโดยอาจจะใช้การฉีก การตัด หรือใช้วัสดุที่มีอยู่”

2. สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้น อารมณ์ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เข้าร่วมวิจัยในขณะทำกิจกรรม และบันทึกข้อมูล

ประเด็นในการสนทนา

1. ให้ผู้เข้าร่วมวิจัยตั้งชื่อภาพและพูดถึงภาพที่สร้างขึ้นมา ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติอะไรที่เกิดขึ้นในขณะทำกิจกรรม

2. ภาพที่เกิดขึ้นมีความเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตอย่างไร

3. สรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมและนัดหมายผู้เข้าร่วมวิจัยในครั้งต่อไป

4. ในกรณีที่ผู้เข้าร่วมวิจัยต้องการทำงานต่อ สามารถนำกลับไปทำต่อที่บ้านและนำมาสนทนาในครั้งต่อไป

การบันทึกครั้งที่ 5: การเยียวยา

หลักการสำคัญ การกระตุ้นให้มีการทบทวนประสบการณ์ในชีวิต สิ่งที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ความเชื่อ/ความศรัทธา เปิดโอกาสให้ได้ใช้ศักยภาพในการเยียวยาตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการสร้างพลังในชีวิต

อุปกรณ์ที่ใช้

กระดาษวาดเขียน, สีน้ำ, พู่กันขนาดต่าง ๆ, แก้วน้ำ, จานผสมสี, สีไม้, สีเทียน

การดำเนินกิจกรรม

1. อธิบายชี้แจงรายละเอียด วัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม ประเมินสภาพผู้เข้าร่วมวิจัยก่อนเริ่มกิจกรรม หลังจากนั้นให้ผู้เข้าร่วมวิจัยนั่งในท่าที่สบาย ผู้วิจัยสนทนาชักชวนให้ผู้เข้าร่วมวิจัยนึกทบทวนประสบการณ์ ที่ทำให้เกิดพลังในการดำเนินชีวิต โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยหลับตาสงบนิ่ง (10 นาที) และให้ผู้เข้าร่วมวิจัยสร้างออกมาเป็นภาพอย่างอิสระ (20 นาที)

คำพูดที่ใช้ในการภาวนา ใคร่ครวญ “ก่อนจะเริ่มทำกิจกรรม ขอให้คุณ.....นั่งให้สบาย ปลดปล่อยตามสบาย หลับตาลงช้า ๆ สงบนิ่ง หายใจเข้า-ออกลึก ๆ 2 ครั้งวางปัญหาและภาระต่าง ๆ ในชีวิตลง ใคร่ครวญ.....เวลานี้คุณ.....ลองใช้เวลาอยู่กับตัวเอง ทุกเรื่องราวที่ผ่านมาในชีวิตคุณ คุณต้องพบกับอะไรบ้าง ชีวิตคุณในแต่ละวันที่ต้องมาพอกเลียดเป็นประจำ คุณรู้สึกอย่างไร ชีวิตของคุณมันเปลี่ยนไปมากน้อยแค่ไหน อะไรทำให้คุณ.....มีกำลังใจในการดำเนินชีวิตอยู่ทุกวันนี้ อะไรเป็นสิ่งที่ทำให้คุณมีเรี่ยวแรง จนถึงทุกวันนี้ ลองคิดทบทวนดู..... คุณลองคิดว่า.....

อะไรเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตของคุณ เป็นสิ่งที่มีความหมายกับคุณมากที่สุด และอะไรเป็นสิ่งที่ทำให้คุณต่อสู้ต่อไปได้.....ให้คุณอยู่กับตัวเอง เผชิญคุณอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกตัวเองสักครู่ แล้วค่อย ๆ ลืมตาอย่างช้า ๆ และถ่ายทอดภาพที่อยู่ในความคิด ความรู้สึกของคุณ ณ ขณะนั้นออกมาเป็นภาพวาด หรืออาจใช้วัสดุอื่นแล้วแต่ความถนัดค่ะ”

2. ผู้วิจัยสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้น อารมณ์ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เข้าร่วมวิจัยในขณะที่ทำกิจกรรม และบันทึกข้อมูล

ประเด็นในการสนทนา (30 นาที)

1. ความหมายของภาพที่เกิดขึ้น ความคิด ความรู้สึกอารมณ์ที่ผู้เข้าร่วมวิจัยสร้างภาพขึ้นมานั้นเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเกิดพลังในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร

2. สรุปสิ่งที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมและนัดหมายผู้เข้าร่วมวิจัยในครั้งต่อไป

การบำบัดครั้งที่ 6: บทส่งท้าย

หลักการสำคัญ จาการกระตุ้นทบทวนประสบการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับตนเอง เปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้วิถี/เครื่องมือที่จะนำไปใช้ในการลดความทุกข์ใจ หรือเกิดความสุขในการใช้ชีวิต

วัตถุประสงค์

เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ความผาสุกทางจิตวิญญาณ

อุปกรณ์ที่ใช้

ผลงานทั้งหมดที่ผู้เข้าร่วมวิจัยสร้างขึ้นมา, แบบวัดความผาสุกทางจิตวิญญาณ

การดำเนินกิจกรรม

ผู้วิจัยประมวลผลงานศิลปะของผู้เข้าร่วมวิจัยที่ได้ทำมาตั้งแต่เริ่มแรก ให้ผู้เข้าร่วมวิจัยดูผลงานทั้งหมดที่ตนเองทำ โดยผู้วิจัยประมวลภาพในขณะร่วมกิจกรรมเป็นภาพสไลด์ สนทนาให้ นักทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น กิจกรรมทั้งหมดที่ผ่านมาเกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง มีการเปลี่ยนแปลงหรือความแตกต่างอะไรเกิดขึ้นบ้าง ให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเล่าถึงสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น ประเมินความผาสุกทางจิตวิญญาณของผู้เข้าร่วมวิจัยโดยใช้แบบวัดความผาสุกทางจิตวิญญาณ และกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมวิจัย นัดหมายการประเมินความผาสุกทางจิตวิญญาณครั้งที่ 3 ในระยะติดตามผล

แนวคำถามที่ใช้ในระยะติดตามผล คือ

1. ชีวิตที่ผ่านมาใน 6 เดือนนี้เป็นอย่างไรบ้าง

2. ท่านได้นำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตของท่านบ้างหรือไม่ และใช้อย่างไร

ภาคผนวก ค

ข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมในการวิจัย

ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบำบัดทางการพยาบาลด้วยศิลปะต่อความผาสุกทางจิตวิญญาณในผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Using Arts in Nursing Therapeutic for Spiritual Well-Being among Chronic Kidney Disease Patients receiving Hemodialysis)

เรียน ผู้ที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้

เนื่องจากมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความซับซ้อนประกอบด้วย กาย จิต (จิตสังขม) และจิตวิญญาณ ทั้งสามส่วนนี้มีความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกันไม่สามารถแยกจากกันได้ ธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการแสวงหาความรัก ความเอาใจใส่ดูแล ต้องการการค้นหาค้นพบ ต้องการค้นหาความหมายในการดำรงชีวิตอยู่ พื้นฐานในการดำรงอยู่ของมนุษย์คือการได้ใช้ศักยภาพของตนเองตามความเป็นจริงซึ่งต้องมีความสมดุลของกาย-จิต-จิตวิญญาณ การอยู่ร่วมกันของกาย-จิต-จิตวิญญาณมีความลำบากเพิ่มขึ้นจากสิ่งเร้าต่าง ๆ รอบตัวที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความลำบากในการพยายามปรับตัวที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นผลให้เกิดความไม่สมดุลของกาย-จิต-จิตวิญญาณ เมื่อกายเสื่อมหรือเจ็บป่วย จิตก็ไม่เป็นสุข เกิดความวิตกกังวล เกรียดยึดมั่น จิตวิญญาณก็เกิดความทุกข์ รู้สึกท้อแท้ หดหู่ คิดว่าชีวิตตนไม่มีความหมาย เมื่อจิตวิญญาณเกิดความทุกข์ร้อนทุกส่วนก็กระทบกระเทือนไปด้วย ขาดกำลังใจหรือพลังในการดำเนินชีวิต

ความเจ็บป่วยเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีการหลีกเลี่ยงได้ มนุษย์จะมีความผาสุกทางจิตวิญญาณได้ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลนั้นจะรับรู้กับสิ่งที่เข้ามาและมีวิธีการจัดการได้อย่างเหมาะสมเพียงใด การบำบัดทางการพยาบาลด้วยศิลปะเป็นรูปแบบการบำบัดวิธีใหม่ที่ใช้ศิลปะมาเป็นเครื่องมือในการบำบัดทางการพยาบาล การสนทนากับความทุกข์ทรมานในแต่ละวันจะเป็นประตูนำไปสู่การประเมินภาวะทางจิตวิญญาณ และเป็นการเข้าไปช่วยเหลือให้มนุษย์ค่อย ๆ ค้นพบเข้าใจความเป็นตัวตนของตนเอง พบวิธีการจัดการกับอารมณ์ของตนเองเพื่อให้กาย-จิต-จิตวิญญาณทำงานอย่างสมดุล เป็นการผสมผสานความรู้ทางวิทยาศาสตร์และสุนทรียศาสตร์ร่วมกับการใช้ทฤษฎีการดูแลมนุษย์ โปรแกรมการบำบัดนี้มีหลักการบำบัดที่ใช้ คือ การฝึกสมาธิอยู่กับลมหายใจในอิริยาบถต่าง ๆ ร่วมกับการใช้เทคนิคการบำบัดทางปัญญาด้วยการช่วยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเข้าใจเกี่ยวกับความคิดที่บิดเบือน และเรียนรู้วิธีการต่าง ๆ ที่ใหม่เพื่อจัดการกับความคิดที่บิดเบือนนี้ เป็นการแก้ไขความเคยชินเก่า ๆ พร้อมสร้างนิสัยใหม่ให้แก่จิตด้วยการพัฒนาสติ ฝึกการเผชิญหน้ากับ

ปัญหาตามที่แท้จริง อยู่กับปัจจุบัน รู้จักความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ที่แท้จริงของตนเองนั้น และยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น การพัฒนาสติเป็นหนทางแห่งการเกิดปัญญา สร้างทางเลือกในการคิด การตัดสินใจ และลงมือปฏิบัติได้หลากหลายแนวทางมากขึ้นเพื่อจัดการกับอารมณ์หรือภาวะ ซึมเศร้า ผลจากการมีสติ มีความคิดที่ไม่บิดเบือน เกิดการตระหนักรู้ และมีความสม่ำเสมอในการ พัฒนาสติให้เกิดอยู่ตลอดเวลาในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นนิสัยใหม่ที่ติดตัวไปตลอด บุคคลนั้นก็จะสามารถเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่เข้ามาได้อย่างสมดุล

จากประโยชน์และความเหมาะสมดังกล่าว ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกให้ เข้าร่วมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยการเข้าร่วมในโปรแกรมที่ประกอบด้วยกิจกรรมทางการ พยาบาลจำนวน 6 ครั้ง ในแต่ละครั้งใช้เวลาการบำบัด 90 นาที ความถี่ของ การปฏิบัติกรพยาบาล ห่างกัน 1 สัปดาห์ ในกิจกรรมของโปรแกรมแต่ละครั้งท่านจะได้ฝึกสมาธิกับลมหายใจ และได้รับการ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ไปตามสถานการณ์ของกิจกรรมอย่างเหมาะสมตามแนวคิดหลักของ การพัฒนาสติ การเรียนรู้จะได้จากประสบการณ์การฝึกฝนกิจกรรมเพื่อพัฒนาสติด้วยตนเองของ สมาชิก ร่วมไปกับการกันได้เรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม สิ่งสำคัญที่เน้นสำหรับโปรแกรมในครั้งนี้ คือ การมีส่วนร่วมของท่านขณะอยู่ในกลุ่ม อย่างแท้จริง การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การฝึกในแต่ละกิจกรรม และความสม่ำเสมอในการ ฝึกฝนเป็นการบ้าน เพราะการปฏิบัติในชั่วโมงการบำบัด 6 ครั้ง เป็นเพียงการเริ่มต้นของการฝึก เท่านั้น แต่การที่จะประสบความสำเร็จและได้ประโยชน์จะต้องมาจากการนำไปปฏิบัติเป็นการบ้าน อย่างสม่ำเสมอ

ประการสำคัญที่ท่านควรทราบคือ ขอให้ท่านมั่นใจว่าตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมใน โปรแกรม ท่านยังคงอยู่ภายใต้การดูแลและความรับผิดชอบของจิตแพทย์เจ้าของไข้และพยาบาล ประจำคลินิกจิตเวช และการเข้าร่วมการศึกษานี้ เป็นไปโดยสมัครใจ ท่านอาจจะปฏิเสธที่จะ เข้าร่วม หรือถอนตัวจากการศึกษานี้ได้ทุกเมื่อ โดยไม่กระทบต่อการดูแลรักษาที่ท่านจะได้รับจาก แพทย์ และสุดท้ายผลของการศึกษานี้ จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ทางวิชาการเท่านั้น โดยข้อมูล ต่าง ๆ จะถูกเก็บ ไว้ในคอมพิวเตอร์ และไม่มีการแพร่กระจายสู่สาธารณชน ขอรับรองว่าจะไม่มีการ เปิดเผยชื่อของท่านตามกฎหมาย

หากท่านมีปัญหา หรือข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อพยาบาล นางวรรณ ปัดทพัต หน่วยงาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา โทร. 038322157-9 ต่อ OPD. ซึ่งยินดีให้คำตอบแก่ท่านทุกเมื่อ

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัย

ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบำบัดทางการพยาบาลด้วยศิลปะต่อความผาสุกทางจิตวิญญาณในผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Using Arts in Nursing Therapeutic for Spiritual Well-Being among Chronic Kidney Disease Patients receiving Hemodialysis)

วันให้คำยินยอม วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียดและมีความเข้าใจดีแล้ว ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ และข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ เมื่อใดก็ได้ และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อข้าพเจ้า

ผู้วิจัยรับรองว่าจะตอบคำถามต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบัง ซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าพอใจ ข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าจะถูกเก็บเป็นความลับและจะเปิดเผยในภาพรวมที่เป็นการสรุปผลการวิจัย

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....ผู้ทำวิจัย

(.....)

ข้าพเจ้าไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่ผู้วิจัยได้อ่านข้อความในใบยินยอมนี้ให้ข้าพเจ้าฟังจนข้าพเจ้าเข้าใจดีแล้ว ข้าพเจ้าจึงลงนามหรือประทับลายนิ้วหัวแม่มือของข้าพเจ้าในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....ผู้ทำวิจัย

(.....)

ในกรณีที่ผู้ถูกทดลองยังไม่บรรลุนิติภาวะ จะต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้อุปการะโดยชอบด้วยกฎหมาย

ลงนาม.....ผู้ปกครอง/

ผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมาย

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....ผู้ทำวิจัย

(.....)

หมายเหตุ เลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยบูรพา

1. ชื่อวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย) การบำบัดทางการพยาบาลด้วยศิลปะต่อความทุกข์ทางจิตวิญญาณในผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาด้วยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาอังกฤษ) USING ARTS IN NURSING THERAPEUTIC FOR SPIRITUAL WELL-BEING AMONG CHRONIC KIDNEY DISEASE PATIENTS RECEIVING HEMODIALYSIS

2. ชื่อนิสิต (นาย,นาง,นางสาว): นางสาวรรณา ปัดพิศ

หลักสูตร พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

☒ ภาคปกติ

☐ ภาคพิเศษ

รหัสประจำตัว 49910485

คณะ/วิทยาลัย พยาบาลศาสตร์

3. หน่วยงานที่สังกัด:

4. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย:

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณารายละเอียดวิทยานิพนธ์ เรื่องดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ

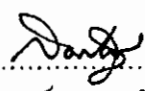
- 1) การเคารพในศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างการวิจัย
- 2) วิธีการอย่างเหมาะสมในการได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย (Informed consent) รวมทั้งการปกป้องสิทธิประโยชน์และรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
- 3) การดำเนินการวิจัยอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ก่อความเสียหายต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัยไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิต หรือ ไม่มีชีวิต

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มีมติเห็นชอบ ดังนี้

(✓) รับรองโครงการวิจัย

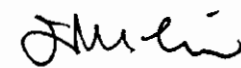
() ไม่รับรอง

5. วันที่ให้การรับรอง: 5 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

ลงนาม

(ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ พันธุ์วัฒนา)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

รองอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา